

PRACOWNIK LUDOWY

ORGAN POLSKIEJ PARTII SOCJALISTYCZNEJ

WYD. : LUD. SPÓŁDZIELCZEGO TOW. WYD.

REDAKTOR NACZ.: JAN SZCZYREK

CENA PRENUMERATY:

We Lwowie miesięcznie zł 4.20
z dostawą do domu . . . „ 4.50
na prowincji „ 4.50
za granicą „ 6.50

Cena pojedynczego egzemplarza
na całym obszarze Polski

20 groszy

na prowincjonalnych dworcach
24 gr.

Redakcja i Administracja:
Lwów, Sykstuska 21.

Telef. w dzień Nr. 24 — od godz.
10 wieczór drukarnia 496.

Jednolite stanowisko wszystkich organizacji pracowniczych w sprawach gospodarczych. Niespodziewana i nieuzasadniona dymisja wiceministra Gayczaka.

Senat uchwalił ratyfikację traktatu polsko-rumuńskiego.

WARSZAWA, 25 11. (Pat.). Na wstępnym dzisiejszego posiedzenia Senatu marsz. Trampezyński wygłosił przemówienie, w którym uczcił pamięć niedawno zmarłego sen. Ernesta Adama, którego senatorowie wysłuchali stojąc. Przystąpiono do ratyfikacji polsko-rumuńskiego traktatu gwarancyjnego.

Jako sprawozdawca zabrał głos sen. Kiniorski, który szczegółowo omówił postanowienia traktatu, mocno akcentując tendencje pokojowe obu państw, jakim były ożywione przy zawieraniu traktatu. Porównując nowy traktat z traktatem poprzednim sprawozdawca zaznaczył, że zmieniono tylko formę niektórych artykułów przystosowując ją do wzorów traktatów lokarnieńskich. M. in. w artykule pierwszym rozszerzono gwarancje traktatowe na wszystkie granice obu państw. Zmiana ta uchyla więc nawet wszelki pozór agresywności, którego można było się dopatrzeć w poprzednim zabezpieczeniu

tylko granicy wschodniej i nadaje traktatowi charakter wyłącznie ochronny.

W dyskusji zabrał głos sen. Karpiński, który w imieniu klubu ukraińskiego oświadczył, że klub jego głosować będzie przeciw ratyfikacji. Uzasadniając to stanowisko dowodził mówca, że traktat godzi w żywotne interesy narodu ukraińskiego.

Następnie przemawiał sen. Ringel, który zapowiedział, że klub żydowski wstrzyma się od głosowania nad ratyfikacją i to tak ze względów zasadniczych, jak i ze względu na niewłaściwy stosunek rządu rumuńskiego do mniejszości żydowskiej w Rumunii.

W głosowaniu ustawę ratyfikacyjną uchwalił ogromną większością głosów, — Marszałek zakomunikował, że wpłynęła interwencja sen. Thuliego do ministra spraw wojskowych w sprawie bojkotu „Słowa Pomorskiego” i „Głosu Narodu” oraz, że następne posiedzenie odbędzie się 15 grudnia.

G ZWOŁANIE KOMISJI SPRAW ZAGR.

WARSZAWA, 25 11. (tel. wł.). Wczoraj wieczorem prezes komisji spraw zagr. p. Dębski otrzymał list z tow. Marka w sprawie zwołania komisji. Dziś Dębski odbył w tej sprawie konferencję z min. Zaleskim. W kołach politycznych spodziewane jest zwołanie komisji na wtorek 30 bm.

PROPOZYCJE SOWIECKIE W SPRAWIE UKŁADÓW GWARANCYJNYCH.

RYGA, 25. listopada. (A. W.) Pismo lotewskie „Jaunakas Sinas” donosi, że rząd sowiecki poczynił nowe propozycje ościennym państwom w związku z zawarciem układów gwarancyjnych. Rosję domaga się, aby zawarte układy nie były przedkładane Lidze Narodów, dalej aby państwa ościenne nie czyniły użytku z paragr. 16, i aby nie zawierały jakichkolwiek układów z państwami, które są wobec SSSR. usposobione wrogo. Poselstwo sowieckie w Rydze jakoteż w Rewlu nie zaprzeczyło tej wiadomości.

RZĄD FINLANDZKI PODAŁ SIĘ DO DYMISJI.

HELSINGFORS, 25. listopada. (A. W.) Rząd fiński otrzymał w parlamencie votum nieufności i podał się do dymisji. Przewidywane jest utworzenie gabinetu koalicyjnego, do którego weszłyby również socjaliści, co pociągnęłoby za sobą zmianę polityki w stosunku do Rosji.

WALKI W ALBANI.

BERLIN, 25. listopada. (A. W.) Z Cetynii donoszą, że w Albanii pón. Mahometanie przyłączyli się do powstania, niezadowoleni z postępowania Achmed Zogu, który działa w duchu polityki włoskiej. Sytuacja koło Skutari jest krytyczna. Wojska rządowe poniosły poważną klęskę.

FASZYŚCI DĄŻĄ DO OPANOWANIA „STRZELCA”.

WARSZAWA, 25. listopada. (tel. wł.) Korespondent nasz widział dziś tajny okólnik organizacji faszystów polskich, nawołujący swych członków do masowego wstępowania do Zw. Strzeleckiego i tworzenia w nim ściśle zakonspirowanych grup. Okólnik przytacza okręg warszawski, jako przykład zupełnego powodzenia akcji.

JESZCZE JEDEN DZIENNIK.

KATOWICE, 25 11. (AW.). Z dn. 1-go grudnia zacznie wychodzić nowy dziennik popierający politykę rządu, a politycznie zbliżony do partii pracy p. t. „Polska Zachodnia”. Redakcja została już zorganizowana, kierownictwo zaś pisma obejmie p. Rumun.

Klasa pracująca przed niedzielnymi obradami z rządem.

Jednolite stanowisko wszystkich Zw. Zaw. i Zw. Pracowników umysł.

WARSZAWA, 25 11. (tel. wł.). Dziś w lokalu Komisji Centr. Zw. Zaw. odbyły się narady przedstawicieli organizacji robotniczych i związków prac. umysłowych oraz delegatów Centr. Kom. Porozumiewawczej Prac. Państw.

Przewodniczył tow. Kwapiński, referaty wygłosili tow. Zaremba i tow. Ziemięcki o sprawach gospodarczych i społecznych. Po referacie wywiązała się dyskusja.

Wszyscy zebrani (delegaci akceptowali zarówno stanowisko jak osoby referentów, w ten sposób w obradach niedzielnych tow. Zaremba i Ziemięcki będą przemawiać imieniem całej zorganizowanej klasy pracującej.

Tow. Kwapiński w serdecznych słowach podniósł znaczenie tego aktu zupełnej solidarności klasy robotniczej i innych rzesz pracujących.

Powody ustąpienia wiceministra Gayczaka.

Wysuwanie kandydatury prof. Anczyca. — Sen. Woźnicki złożył referat.

WARSZAWA, 25 11. (tel. wł.). Wice-premier Bartel na zapytanie dziennikarzy o powody dymisji p. Gayczaka, odpowiedział: „widocznie wynikły pewne tarcia, skoro ja nie mam zamiaru ustąpić, musi ustąpić wice-minister. Wobec niezgody 2^{ch} czynników wynikłaby tylko szkoda”.

Według informacji jakie otrzymał nasz korespondent, tarcia powstały na tle dwu spraw. P. Gayczak jest zwolennikiem rozbudowy szkół powszechnych 7-klasowych, a p. Bartel wypowiada się za szkołami 4-kl.

P. Gayczak chciał zachować kierunek wychowania fizycznego młodzieży w rękach ministerstwa oświaty p. Bartel pragnie je przekazać ministerstwu spraw wojskowych.

Jako kandydata na wiceministra oświaty wymieniają prof. politechniki lwowskiej dr. Stanisława Anczyca.

W związku z ustąpieniem wiceministra Gayczaka i zwyciężeniem polityki min. Bartela senator Woźnicki (Wyzw.) złożył referat budżetu ministr. oświaty, który otrzymał sen. Thulie.

Nie wywołujecie wilka z lasu!

Endecja zaczyna się rozpadać. Fundamenty na których opierała swe istnienie materialne, kruszą się, niema ich czem podopiecz. Oszustnicy, którzy byli dotychczas jej zwycięzcami organizują się, a raczej reorganizują się, zabierając pod swe opiekunę skrzydła także sfery przemysłowe. Endecja samotnie opuszczona, zawiedziona w swych nadziejach próbuje bronić swej całości, ale środkami, które ją samą grzebią.

Skoro fakt się stał, skoro przerzedziły się szeregi przez ustąpienie małej, lecz możnej, ho zasobnej w środki materialne grupy agrarjuszy i przemysłowców, jakżeż można nazwać to zdarzenie „atakami generalnym na obóz narodowy”? Z czyjej to strony został dokonany ten generalny atak? „Słowo polskie” w swej megalomanji posuwa się tak daleko, iż usiłuje dowieść, że przyczyną przewrotu majowego była „konsolidacja elementów narodowych”. A więc nie nadmiar niemości, nie konsolidacja aferzystów, którzy państwo chcieli doszczętnie rozdrapać, wywołała protest majowy, ale konsolidacja żywiołu narodowego.

Jestło w każdym razie rewelacja, która kompromituje samych jej autorów.

„Słowo polskie” usiłując dotrzeć do źródeł nienawiści ku obozowi narodowemu, — wskazuje m. in. na rok 1905!

„Nienawiść obozu narodowego — pisze — ma niewątpliwie także swoje źródła uczuciowe, irracjonalne. Datuje się ona jeszcze z r. 1905, z tego czasu, kiedy dzisiejsi władcy Polski, usiłowali drogą aktów terrorystycznych wywołać w b. Królestwie Polskiem rewolucję, któraby wsparła ogólną rewolucję rosyjską. Napotkali wówczas na stanowczy opór ze strony narodowej demokracji, która uznała tę akcję za szkodliwą(?) i dla polskości w najwyższym stopniu niebezpieczną”(!!)

Lepiej naprawdę, było o tem nie wspominać!

Alte skoro „Słowo” z całym cynizmem rewoluje się na rok 1905, warto przypomnieć w kilku słowach, jaką rolę odgrywała narodowa demokracja podczas ewolucji w r. 1905.

Na terenie galicyjskim gromadzili się zwoloty niepodległościowe, które brały bądź czynny udział w rewolucji, bądź pośrednio starały się przyczynić do jej zwycięstwa.

Wtedy to ludzie z pod sztandaru narodowego spełniali najpodlejszą, szpiegowską, denuncjatorską rolę. O tych denuncjacjach mogłaby coś powiedzieć policja lwowska, mogłaby coś powiedzieć akta austriackiego rządu, który musiał drogą dyplomatyczną, zapewnić rząd carski, że Austrija nie

odmawia wprowadzić prawa azylu rewolucjonistom, ale nie popiera żadnej akcji czynnej, jak przewożenie broni do Rosji itd.

Gdy to się działo na terenie b. Galicji, w b. Królestwie Narodowy Związek robotniczy (dzisiejsza N. P. R.) zorganizowany przez w. szlacholaków czynnie przeciwstawiał się akcji rewolucjonistów polskich, wykonyując walki bratobójcze, na ulicach Łodzi i innych miastach b. Królestwa polskiego. A równocześnie Dmowski pojechał za Pilsudskim aż do Japonji, ażeby tam sparalizować jego akcję przeciw Rosji. Były to jak wiadomo czasy wojny Rosji z Japonją, Rosja przechodziła ciężkie terminy, w kilka miesięcy później wzięła porządnie w skórę od dzielnych Japończyków. Był to znakomity moment psychologiczny, który Pilsudski chciał wyzyskać dla sprawy polskiej. W ślad za nim pojechał Dmowski jako emisariusz Rosji i wyjaśniał, że Pilsudski reprezentuje politykę nierealną i cierpi na idee fixe!

Te były ten „stanowczy odpór” narodowej demokracji w r. 1905, o czem „Słowo” wspomina.

Obóz, który rozdzielony na trzy zabory, trzem bogom, trzem cesarzom służył „bez zastrzeżeń”, który wszędzie i zawsze paraliżował wszelki odruch wolnościowy, który i na początku wielkiej wojny stanął wiernie przy trzech cesarzach, nie ma prawa mówić o jakimś „idealizmie” i „poświęcaniu się dla narodu”, a już najmniej może się powoływać na swą przeszłość, która sławna nie była, honoru nie przynosi.

Rozłam w endecji.

Pp. Dmowski i St. Grabski w opozycji.

WARSZAWA, 25 11. (AW.) W kołach parlamentarnych, mimo zaprzeczeń ze strony autorytatywnej krąży uporczywie pogłoski o niedalekim rozłamie w ZLN. i opuszczeniu stronnictwa przez p. Dmowskiego, który wykorzystując możliwe tarcia między sferami ziemiańskimi a niektórymi elementami ciężącymi obecnie w kierunku prawicy narodowej — zamierza stworzyć nowe ugrupowanie konserwatywno-narodowe. W wypadku wyborów nowe ugrupowanie zblokowałoby się ze ZLN.

Pozatem miały się ujawnić w Z. L. N. na tle stosunku do obecnego rządu silne nieporozumienia wywołane przez p. Grabskiego, który od dawna propaguje politykę pojednania wobec marsz. Pilsudskiego. W związku z tem p. Grabski miał odbyć we Lwowie narady z grupami centrowemi.

—:—:—

Kupon Premji Świątecznej.

1 Serja. Kupon 2.

upoważniający po złożeniu 2 zł. i 5 odcinków kuponowych z jednej serji do podjęcia 18 książek.

LEONID KRASSIN.

Leonid Krassin — o którego zgonie na stanowisku posła sowieckiego w Londynie doniosły wczoraj telegramy urodził się w r. 1870. Jako student akad. techn. w Petersburgu został za udział w demonstracji studenckiej w r. 1891 ze szkoły wydalony, w r. 1894 zesłano go na Syberję za propagandę socjalistyczną. Po odbyciu kary odbywał dalsze studia w Charkowie, gdzie w roku 1900 złożył egzamin inżynierski. Wstąpił następnie w służbę niemieckiej firmy Siemens-Schuckert. W czasie pierwszej rosyjskiej rewolucji w roku 1905 oddał znaczne usługi partji socjalistycznej, dzięki swej wysokiej inteligencji i stanowkom w kołach burżuazji. W r. 1907 aresztowano go znowu w Wyborgu, rychło jednak wskutek interwencji wysokich osobistości został uwolniony.

Szeregi lat spędził następnie w Berlinie, jako urzędnik wyżej wymienionej firmy, w którym to czasie usunął się od działalności politycznej.

Kiedy wybuchła rewolucja październikowa w r. 1917, Krassin znajdował się w Szwecji. Na wezwanie Lenina, który go bardzo cenił, wrócił na wiosnę 1918 r. do Rosji i stanął na czele ówczesnego komisariatu dla handlu. Podczas zbrojnej interwencji ententy w Rosji zarządzał przemysłem wojennym. W r. 1920 mianowany został komisarzem ludowym dla handlu zagranicznego i w tym charakterze udał się zagranicę by na drodze gospodarczych rokowań przerwać pierścienie blokady. Rokowania wzięły pomyślny obrót a Krassin został przedstawicielem sowieków w Londynie.

Na jakiś czas w roku 1924 ustąpił swego miejsca Rakowskiemu, obejmując urząd posła sowieckiego w Paryżu, poczem wrócił do Londynu.

Choroba murtująca jego organizm od kilku lat zmusiła go do wyjazdu na kurację do południowej Francji, skąd wrócił do Londynu, gdzie onegdaj zakończył życie.

W ostatnich czasach dyplomatyczna akcja Krassin, szła w kierunku naprawienia stosunków sowiecko-rosyjskich.

O WICEMINISTERSTO OŚWIATY.

WARSZAWA, 25. listopada. (A. W.) Stanowisko wiceministra oświaty nie zostało jeszcze obsadzone. Obowiązki wiceministra pełnić będzie chwilowo min. Bartel. Jako kandydata na opróżnione stanowisko wymieniają prof. Ehrenkreutz z Wilna.

O. HENRY.

DARY MAGÓW.

Dolar i osiemdziesiąt siedem centów. To wszystko. A oprócz tego jeszcze koło szesćdziesiąt centów drobnymi. Drobnymi, które udało się niekiedy odłargować u kupca, młeczarza, albo rzeźnika, czy też zaoszczędzić przy sprawunkach. Dolar i osiemdziesiąt centów. A jutro już Boże Narodzenie.

Nie pozostawało nic innego, jak rzucić się na ubogie łóżeczko i płakać. Tak też Della uczyniła. Z tego wynika morał, że życie składa się z lez, uśmiechów i westchnień.

Skorzystajmy z tego, że gospodyni tego domu pozyla właśnie na drugie piętro i zajrzyjmy do mieszkania na pierwszym. Są to uniechlowane pokoiki za cenę 8 dolarów tygodniowo. W przedpokoju znajduje się skrynia do listów, do której nikt nie zdołał wrzucić listów i dzwonek elektryczny, z którego palec żadnego śmiertemika nie potrafiłby wydobyc dźwięku. Na drzwiach widnieje tabliczka: „James Dillingham (syn)”. Litery

tej tabliczki jaśniały wesoło w szczęśliwych czasach, gdy właściciel jej zarabiał 30 dolarów tygodniowo. Teraz, gdy zarobek jego spadł do 20 dolarów, pociemniały, jak gdyby posmutniały. Ale kiedykolwiek James Dillingham (syn) wracał do domu, witał go wesoły okrzyk „Jim!” i czule pieśczęty pani Dillingham, którą poznaliście już jako Dellę.

Della przestała płakać i zapudrowała sobie noski. Stała przy oknie i smutnie spoglądała na swego kotka spacerującego po szarym parkanie. Jutro Boże Narodzenie, a ona ma tylko jednego dolara osiemdziesiąt siedem centów na podarunek dla Jima. Od miesiąca odmawiała sobie każdego grosika, oszczędzała i oto jaki rezultat. Dwadzieścia dolarów tygodniowo to nie zawiele. Wydatki okazały się większe, niż przypuszczała. Zawsze są większe. Tylko 1 dol. 87 cent. na podarunek dla Jima. Jej Jima. Hez to szczęśliwych godzin strawiła nad obmyśleniem czegoś pięknego dla niego. Czegoś wykwintnego, oryginalnego, prawdziwie wartościowego — godnego zaszczytu należenia do Jima. Pomiędzy oknami pokoju wisiało duże zwierciadło. Być może widzieliście, kiedy duże lustro w pokoju za 8 dolarów tygodniowo.

Szczupła i bardzo zręczna osoba może po wykonaniu odpowiednich szybkich ruchów, ujrzeć wreszcie mniej więcej wiernie własne odbicie. Della, będąc zręczną, posiadała tę trudną sztukę.

Stała przed lustrem; oczy jej błyskały jak gwiazdy, ale policzki pobladły nagle, podniosła dłonie ku włosom i rozpuściła je na ramiona.

James Dillingham i jego żona posiadali razem dwie rzeczy, z których byli niesłychanie dumni. Jedna to był złoty zegarek Jima który odziedziczył on po ojcu i dziadku. Druga to była włosy Delli. Spływały one bujnym płaszczem na jej ramiona i plecy, jak lśniąca kaskada, sięgając aż do kolan. Założyła je szybkim, zdecydowanym ruchem. Jedna lub dwie lzy spłynęły po jej powiekach. Włożyła swój stary brązowy zakieciak i stary brązowy kapelusik. I wciąż mając lzy w oczach, zeszła po schodach na ulicę. Zatrzymała się przed szyldem:

„M-me Sofronja. „Wyroby z włosów”. Della wpała do wnętrza sklepu i stanęła przed tego właściciela.

— Czy chciałaby pani kupić moje włosy? spytała Della.

(C. d. n.)

Wielkie święto polskiego przemysłu film. Najnowszy monum. film wytwórni „SFINKS”

A
P
O
L
L
E
W

26. XI. B. R.

D Z I Ś

U R O C Z Y S T A P R E M I E R A

12 AKTÓW

L
E
W
I
A
P
O
L
L
O

Według powieści Heleny Mniszek

T R E D O W A Ż A

współczesny dramat sens sal.

W głównych rolach:

S M O S A R S K A

B Mierzejewski i J. Węgrzyn

Eksploatacja na Małopolskę i Górny Śląsk „KOŁOS” Kraków.

WSPANIAŁA WYSTAWA. — — GENJALNA GRA ARTYSTÓW. — — SPECJAL. ILUSTRACJA MUZYCZNA.

1-szy seans o 3-ciej, ostatni o 9-tej. Passe-partout i bilety ulgowe przez 5 dni nieważne

Wizyta Międzynarodówki zawodowej w Meksyku.**Tow. poseł Żuławski wśród socjalistów polskich w St. Zjednoczonych.**

W pierwszych dniach listopada bawił w Meksyku Zarząd Międzynarodówki amsterdamskiej, wśród którego członków znajdował się również tow. pos. Żuławski.

Pobyt Międzynar. zawodowej w Meksyku związany był z obecną sytuacją, jaką przybiera ten kraj, z akcją, jaką prowadzi kler katolicki, przeciw obecnemu rządowi Callesa, starając się zważyć na niego odpowiedzialność za własne grzechy, które były powodem ostrych zarządzeń, skierowanych przeciw katolickiej anarchii.

Delegaci zorganizowanej pracy mieli sposobność dokładnie zapoznać się z sytuacją w krajach europejskich.

Drugim bardzo ważnym powodem wizyty była sprawa dalszej pracy robotniczego rządu w Meksyku, na który Meksykańska Federacja Pracy ma decydujący wpływ.

„Robotnik polski”, organ socjalistów polskich w St. Zjednoczonych, pisze na ten temat

„Zawód, jaki spotkał świat robotniczy ze strony rosyjskiego bolszewizmu, rozczarowanie stąd płynące i jego destrukcyjny wpływ na masy — każe szukać nowych dróg, któreby niezawodnie, a zgodnie z rozwojem społecznym kierowały gospodarce narodową do socjalizmu.

Zapoznanie się z obecnymi warunkami gospodarczymi, z ustrojem politycznym, z duchem, jaki panuje wśród szerokich mas robotniczych i sformułowanie stąd wypły-

wających wniosków, któreby tworzyły linie dalszej polityki tego bogatego kraju; polityki, która by szła po linii interesów międzynarodowego proletariatu — to jedna strona medalu. Druga to zapewnienie poparcia moralnego rządowi Callesa i odpowiednią pomoc sil intelektualnych i wpływów politycznych ze strony międzynarodowego proletariatu.

Poparcia tego — swoją mongolską arogancją, nie potrafiła sobie zapewnić Rosja sowiecka. Placi za to ogólnie osamotnieniem, płaci zawodami, jakie ją na każdym kroku, tak w życiu zewnętrznym, to jest w stosunkach międzynarodowych, jak i wewnętrznym — spotykają. Meksyk zamierza iść inną drogą, miejmy nadzieję — szerszą”.

Tow. pos. Żuławski w powrotnej drodze z Meksyku na zaproszenie Zw. socjalistów polskich zatrzymał się w St. Zjednoczonych, aby urządzić propagandystyczny objazd po miastach amerykańskich.

Objazd rozpoczął się d. 14. listopada wielkim wiecem w Domu narodowym w Nowym Yorku. Po objechaniu okolic N. Yorku tow. Żuławski udał się do Stanów Nowej Anglii, w dalszym ciągu odwiedził okolice Buffalo, Detroit, Michigan i Chicago. W powrotnej drodze pos. Żuławski wstąpił do Cleveland i Pittsburga. Razem odbędzie około 40 zebrań, a może i więcej, o ile uda się uzyskać przedłużenie jego pobytu.

kich i tureckich dyplomatów było konieczne, aby dać wyraz siedmioletnim przyjaznym stosunkom Rosji z Turcją, które wydały owoce.

Cziczerin podniósł, na końcu, że tak Rosja, jak i Turcja zajęte są jedynie pokojową rozbudową swego życia gospodarczego.

Uczył Marcin Marcina...

Wychodzi we Lwowie suchotnicze i w tajemnicy przed szerszą opinią publiczną piśmiemko „Wpered” rozszczepiając sobie pretensje do reprezentowania ukraińskiego proletariatu. Jest to towarzystwo wypadków z rozmaitych organizacji, którzy z niesłychanym tupetem potępiją wokół wszystkich i wszystko. Wyszło dotychczas 9 numerów tego pisma i w każdym z nich próbowano ugryźć PPS. Ale pies szczeka, wiatr ulesie. Gdyby w omawianiu taktyki socjalistycznej zachowano bodaj pozory tajemności, gdyby swoje niezadowolone starano się podać sosem argumentacji, sprawa byłaby w porządku. Ale grać należy w czyste karty i nie uchodzić brudasom z pod cieplnej gwiazdy odgrywać rolę Katonów.

W ostatnim numerze „Wperidu” uderzono w wielki dzwon i ogłoszono światu, że „PPS. znajduje się nad brzegiem przepaści”. Próbowali grzebać PPS. więksi „mocarze ducha” od p. Kubickiego i spółki i nie udało się.

Ten powód do ataku na PPS. dało przejście naszej partii do opozycji.

„Teraz dopiero — piszą w „Wperedzie” — spozostregła ona (PPS), że grunt osuwa się z pod jej nóg, że trzeba ratować zagrożone pozycje. PPS. postanowiła zmienić taktykę i przejść do opozycji wobec tego rządu, który dotychczas podtrzymywała i w którym zasiadał nawet jej członek, pos. Moraczewski. Opozycyjność swoją posunęła tak daleko, że odważyła się wykluczyć min. Moraczewskiego z partii.

„Po jakiej drodze pójdzie opozycyjność PPS., trudno na razie przewidzieć, jak i trudno powiedzieć czy wyjdzie ona z ram komunikatów i gazetarskich deklaracji”.

Ale nie nje uratuje PPS. przed zagładą, skoro tak postanowiono w redakcji humorystycznego piśmiemka.

„Rozkładowy proces w tej partii idzie bowiem w tempie przyspieszonym i nie powstrzymają go żadne opozycyjne deklaracje”.

Tak orzekł mizerny skryba z organu ukraińskiego socjalistycznego (?) proletariatu i rozpoczął natychmiast reklamować odezwy prof. Świencickiego, chociaż ten nie jest socjalistą, a jego polityczne, a nawet narodowo-przekonaniowe koziołki są powszechnie znane.

Pozatem surowo osądza „Wpered” — „metody PPS”. — W artykuliku pod powyższym tytułem, nie podając ani miejsca, ani czasu, ani nazwisk, pisze: „Metody PPS. w zwalczaniu swoich przeciwników dochodzą niekiedy do śmieszności. Niedawno naprzykład członkowie bojówki PPS. napadli na robotnika, który kolportował organ polskich niezależnych socjalistów „Przedwiosnę”, odebrali mu czasopismo, a jego samego silnie obili”.

A równocześnie tak pisze „Wpered” o niejakiem p. Kołpeckim z Drohobycza. „Jeśli ktoś stawia komu zarzuty i podaje do publicznej wiadomości, a równocześnie jak smarkacz operuje frazesami, to czy wie p. Kołpecki, jak się typ taki nazywa?”

Odpowiedz każdy sobie dośpiewa. I niechże sobie szanowni „redaktorzy” niezbyt konsekwentnego piśmiemka dośpiewają, jak każdy uczciwy i bezstronny człowiek nazwie ich działalność i ich metody.

Bernard Shaw o kapitalizmie.

W Anglii ukazało się 12 wydanie 32 tomowej „Encyklopedji Brytańskiej”, wśród której współpracowników jest wiele wybitnych osobistości. W encyklopedji tej znajduje się również artykuł słynnego pisarza, B. Shawa (tegorocznego laureata nagrody Nobla) — na temat socjalizmu.

„Socjalizm — pisze Shaw — jest rewolucją przeciw takiemu podziałowi kapitału, któremu brak jakiegokolwiek uzasadnienia moralnego. Ołbrzymi majątek jest połączony z nieproduktywnością, a często także z małowartością charakteru. Po życiu wyczerpującej, najcięższej pracy od najmłodszych dziecinstwa robotnikowi na starość nie pozostaje nic — jak tylko dom przytułku dla ubogich. Te nierówności są wprost potworne.

Przeasiębiorca może swemu najstarszemu synowi pozostawić w spadku kontrolę nad przemysłem, z którym związana jest egzystencja tysięcy robotników i który od kierownika wymaga albo wiekch naturalnych zdolności i energii, albo sumiennego naukowego i politycznego wykształcenia. Nikt nie bada uczciwie spadkobiercy i skutkiem tego kierownictwo przedsiębiorstw dostaje się w ręce właścicieli, którzy w gruncie rzeczy nie rozumieją się na nich, albo w ręce finansistów, którzy nigdy w życiu nie przestąpili progu fabryki, ani nie byli w szybie kopalinianym, a którzy umieją tylko z swego interesu wyciskać pieniądze i używać ich jako kapitału.

Bardzo wielkie nadzieje wiazano z rozwojem powszechnego prawa wyborczego łącznie z równouprawnieniem wyborczym kobiet. Nadzieje rozwiały się, po-

nieważ ani mężczyźni, ani kobiety nie są politycznie wyszkoleni i wychowani i nie mają pojęcia o konstruktywnym działaniu.

Dopóki dwie główne nauki socjalizmu: zniesienie własności prywatnej (czego nie trzeba utożsamiać z osobistym posiadaniem) i równość dochodów nie będą przez lud przejęte jako dogmat religijny, wobec którego niema żadnych zastrzeżeń, dopóty nie będzie mogło powstać zdrowe, socjalistyczne państwo”.

Dymisja wicem. Gayczaka.

WARSZAWA. 25. listopada. (A. W.) P. Gajczak ustąpił ze stanowiska wiceministra oświaty. Dymisję p. Gajczaka tłumaczą nieporozumieniami jakie wynikły między nim a min. Bartłm na tę różnicę poglądów w sprawie polityki min. oświaty. Komentując dymisję p. Gajczaka „Głos Prawdy” pisze, że p. Gajczak szedł w kierunku utrzymania status quo w polityce ministerstwa i sprzeciwiał się przeprowadzeniu jakichkolwiek zmian personalnych.

Cziczerin o przyjaźni z Turcją.

MOSKWA 25 11. (United Press.) Cziczerin przed swym wyjazdem do Niemiec i Francji oświadczył, że wiadomości, jakoby z Turcją układał się w sprawie utworzenia azjatyckiej czy jakiegokolwiek innej Ligi, są zupełnie nieprawdziwe. Spotkanie sowiec-

Nowiny z dnia.

Lwów, dnia 26 października

ŚMIERTELNY WYPADEK NA DWORCU KOLEJOWYM. Onegdaj znaleziono na torze kolejowym w pobliżu parowozowni zwłoki mężczyzny z ranami na głowie i nogach. Ustalono następnie, iż był to 60-letni robotnik Teodor Juśkiewicz, zam. w Lewandówce przy ul. Kottłataja. Nie zdołano na razie ustalić powodu wypadku. Istnieje przypuszczenie, iż tragicznie zmarły wypadł podczas jazdy i doznał śmiertelnych obrażeń, lub też został potrącony przez lokomotywę.

NIEFORTUNNY POWRÓT Z POLOWANIA. Bracia Jerzy i Władysław Rawscy, wracając onegdaj w nocy w stanie podchmulelonym z polowania, zostali napadnięci w ul. Błonnej przez nieznanego awanturników, którzy ciężko poturbowali obu niefortunnych uszkadzając Władysławowi R. oko. Pogotowie rat. udzieliło im pomocy.

PSY BEZ LINEWKI. Magistrat komunikuje, że znosi przymus prowadzenia psów na linewkach, z tym jednak zastrzeżeniem, że psy będą zaopatrzone w kagańce niezawodne (z silnej i gęstej siatki drucianej) wykluczające stanowczo ukąszenie i będą przebywały na ulicy pod dozorem właściciela, względnie jego domowników.

KRADZIEŻ CZĘŚCI FILMU W KINIE „SFINKS“. Nieznany osobnik włamał się nocą do operatorni kina Sfrinks przy ul. Żółkiewskiej, gdzie skradł jedną rolę filmu, stanowiącą część dramatu „Czerwone serce“, obiektyw, oraz szkło do wyswietlania napisów. Właściciel tego kina N. Atlas poniósł szkodę około 5 tysięcy złotych.

POTRĄCENIA. W ul. Kazimierzowskiej został wczoraj wieczorem potrącony autem Schulem Schwenz który doznał licznych obrażeń.

Hersch Endel zjawił się w Pogotowiu ratunkowym z kontuzjami na nogach, które doznał w czasie potrącenia wozem tramwajowym.

NOŻOWNICTWO. Wczoraj wieczorem nieznanymi osobnikami napadnięci w ul. Grodeckiej na Franciszka Zająca i poranili go nożami.

W ul. Zamarstynowskiej napadnięto kilku nożowców na dwóch rolników poszukujących noclegu i zadało im kilka ran nożem.

Poranionym udzielono pomocy w Pogotowiu ratunkowym.

DOLARY płacono wczoraj w wolnych obrotach 9 zł. przy tendencji bardzo słabej.

Z krwawej kroniki.

W Drozdowicach, pow. gródeckiego onegdaj wieczorem tamtejszy parobek Iwan Andruszczyszyn, postrzelił podczas bójki Michała Stawowego. Kula ugodziła zranionego w brzuch, raniąc go śmiertelnie.

Stawowy zmarł w szpitalu w Lwowie, gdzie go przywieziono w celu dokonania operacji.

W restauracji E. Hafnera za rogalną Zieloną, wywiązała sprzeczka pomiędzy P. Ząbkim, a mieszkańcami Pasięk Jędrzejem Cwikiem i Franciszkiem Pieniążczakiem.

Zajście to smutnie skończyło się dla Ząbka, gdyż Cwik z kolegą ciężko poturbował swego przeciwnika, wybijając mu 2 zęby i zadając mu 10 ran nożem w głowę. Poranionego zaopatrzyło Pogotowie rat., za zbiegłymi zaś nożowcami poszukuje policja.

W ul. Kościelnej został zraniony nożem Jędrzej Ogrzewka przez niejakiego Henryka Prokopa. Nożownika aresztowała policja.

Jan Topor, leśny w przysiółku Hruby, obok Zakopanego, żył w niezgodzie ze starszą od siebie o 15 lat żoną Anną, która była nalegową pijaczką. Onegdaj podczas awantury Topor strzelił dwukrotnie z dubellówki do uciekającej do lasu żony, raniąc ją ciężko. Topora odstawiła policja do sądu.

W sobotę 27-go b. m. o godz. 7-ej wiecz. w sali Rady Zawodowej Ossolińskich 10. odbędzie się

ZGROMADZENIE SENATORKI TOW. D. KLUSZYŃSKIEJ

Na porządku dziennym: Sytuacja polityczna, gospodarcza i organizacja. — Towarzyski i Towarzysze! Jawcie się masowo!

Napad i pobicie pod bokiem I. komisariatu policyjnego.

We czwartek 18 b. m. przedpołudniem napadł złodziej kieszonkowy i nożownik Adam Puzdrowski, kilkanaście razy karany dłuższym więzieniem, na wychodzącą z bramy realności ul. Jabłonowskich 34, żonę poważnego i znanego obywatela i w oczach przechodzących ulicą ludzi dotkliwie ją pobił i zranił. Gdy pobita udała się na I. Komisariat P. P. urzędujący tam przodownik kazał jej zwracać się na drogę sądową nie raczywszy nawet spisać protokołu. Dopiero gdy ona poszkodowanej zjawił się na komisariacie spisano protokół i sprawa ma być

skierowana do sądu.

Osobnik ten rozzuchwalony pobłażliwością policji chętnie się ze swego czynu i złej poszkodowaną na inspekcji policyjnej.

Tu dodamy, że napastnik ten swego czasu przebił nożem emerytę p. Wojtyka, wskutek zaś dziwnej tolerancji władz bezpieczeństwa zagraża w dalszym ciągu życiu spokojnych obywateli. Komenda P.P. winna przelo pociąć komisariaty policyjne, aby w podobnych wypadkach poszkodowany znalazł skuteczną ochronę przed opryszkami.

Zbrodnia czy przypadek?

W Czerkasach pod Lwowem znaleziono onegdaj zwłoki tamtejszego mieszkańca — Mikołaja Dufanica. Okazało się że zginął on od postrzału z karabinu, który leżał tuż obok zwłok zamordowanego. W śledztwie ustalono, iż poprzedniego dnia przed zamordowaniem D. bawił na przyjęciu u swego wuja Jana Krawca w Kubajowie. O godz. 11-tej w nocy brał jego cioteczny Oleksa Krawiec odprowadził go do domu.

przyznał się do zabicia brata, twierdząc jednak iż był to wypadek.

Gdy bowiem odprowadził Dufanica do domu ten namówił go, aby razem udali się na muzykę do karczmy. Dufaniec poszedł do stodoły i wyniósł ukryty tam z uciętą łufą karabin. Krawiec otworzył wówczas zamek i jął ładować naboje. W chwili gdy Dufaniec czyścił na sobie ubranie ze słomy Krawiec zamykając zamek karabinu, spowodował rzekomo przypadkowo strzał, przy-czem kula ugodziła Dufanica w tył głowy, kładąc go trupem na miejscu. Zabójca prze-rażony swym czynem rzucił karabin i zbiegł do domu. — Policja odstawiła aresztowanego do sądu we Lwowie.

Policja wobec tego aresztowała go, jako podejrzanego o tę zbrodnię. Krawiec twierdzi z razu, iż odprowadził Dufanica tylko około 200 kroków, pożegnał go, poczem wrócił na zabawę. Obronę jego potwierdzili domownicy.

W dalszym jednak śledztwie Krawiec —

Sprawy partyjne.

× TOWARZYSZE I TOWARZYSZKI! Od dnia 22. listopada b. r. rozpoczyna się rejestracja członków P. P. S. Ze względu na krótki termin tejże wzywa się towarzyszy i towarzyszek, ażeby jaknaj-rychlejsz spełnili swój obowiązek.

Nieogłaszający się nieotrzymają nowych legitymacji partyjnych, a tem samem tracą prawo członkostwa.

Rejestracja odbywa się codziennie od godz. 4-tej do 7-mej wiecz. w sekretarjacie partji, ul. Sykstuska 21, II. p.

Z ruchu robotniczego.

§ BACZNOŚĆ ROB. SZEWCY! W niedzielę, dnia 28. listopada b. r. odbędzie się o godz. 10 rano Walne Zebranie Wyborcze członków tegoż Związku. Prawo głosu mają ci członkowie, którzy nie zalegają 3 miesiące z wkładkami. W razie małej ilości czł. zebranie z tym samym porządkiem dziennym odbędzie się o godz. 11-tej. Zarząd. —3

Z wydawnictw.

„SKAMANDER“, miesięcznik poetycki w zeszyście 47—48 (za maj — grudzień 1926), zawiera wiersze: K. Wierzyńskiego, J. Tuwima (subtelny i miły wiersz: „O poecie“), L. Szenwolda, J. Iwaszkiewicza, M. Jastruna, H. Konopackiej, St. Napierskiego, J. Lieberta, Wł. Broniewskiego oraz tłumaczenie J. Tuwima dwóch fragmentów „Słowo o pułku Igora“.

Poza tem w zeszyście znajduje się nastrojowy, oryginalnie w treści i stylu ujęty utwór J. Wołoszynowskiego: „Życie — snem Marii“ i ciekawa, o głębokiem podłożu historyczofizycznym groteska A. Wata p. t.: „Żyd wieczny tułacz“. — Cena pojedynczego zeszytu zł. 3.

Z sali sądowej.

2 LATA WIĘZIENIA ZA USILOWANĄ BIGAMIĘ I OSZUSTWA.

28-letni Włodzimierz Tuchowicz, mający ukończonych 5 klas gimnazjalnych, oraz patent na elektro-montera, postanowił „lekkim“ sposobem poprawić swój byt. Niestety udało mu się jednak na tej drodze, gdyż był już 9 razy karany za kradzieże i oszustwa. Wskutek tego, żona jego uzyskała separację. Z wiosną, bież. roku Tuchowicz ukończył karę trzyletniego więzienia w Tarnopolu. Postanowił przeto „nadrobić“ czas spędzony w więzieniu. Uzyskawszy od kogoś ubranie konduktora kolejowego jeździł koleją na gapę, wydłużając pieniądze oraz wartościowe rzeczy od różnych osób. W Sienianówce poznał Marię Bebrakówną, którą zamysłał poślubić. W ostaniej jednak chwili przed ślubem aresztowała go policja za liczne oszustwa popełnione w różnych miejscowościach kraju. Wczoraj po dwudniowej rozprawie został Tuchowicz zasądzony na dwa lata ciężkiego i obostrzonego więzienia.

Aresztowanie Kurnatowskiedo?

WARSZAWA 25 11. Krażą tu pogłoski, że na granicy francuskiej aresztowano Kurnatowskiego, zastępcę szefa policji kryminalnej w Warszawie, który — jak wiadomo — zdołał wystarać się w poselstwie włoskiem o paszport i uciec za granicę. Kurnatowski miał się znajdować w towarzystwie swej synowej, z pochodzenia Włoszki.

CZICZERIN NA URLOPIE.

MOSKWA. 25. listopada. (Pat.) Cziczerin rozpoczął dziś urlopi i wyjechał do Niemiec. Podczas jego nieobecności Litwinow prowadzić będzie agendy komisariatu dla spraw zagr.

Nadzwyczajny zasiłek świąteczny dla pracowników gminnych.

Na wczorajszym posiedzeniu rady miejskiej obie galerje były tłumnie wypełnione przez pracowników gminnych, którzy przybyli, aby być obecnymi, podczas dyskusji w sprawie udzielania im zasiłku świątecznego.

Na wstępie przewodn. wiceprez. Starł, oddał hołd pamięci zmarłego dra Ernesta Adama.

Następnie zabrał głos tow. Chrystowski, który stawiając wniosek nagły w sprawie konieczności zwalczania drożyzny zaznaczył, że rozporządzenie rządu z dnia 31. sierpnia b. r. o zabezpieczeniu podaży przedmiotów powszechnego użytku

NIE ZOSTAŁO WPROWADZONE W ŻYCIE.

Eksport, który miał ratować walutę, spowodował ogolnienie kraju z artykułów pierwszej potrzeby, stwarzając równocześnie niebezpieczeństwo dla waluty, gdyż siła nabywcza złotego siłnie zmalała we wnętrzu kraju, przyczem zwiększa się nędza mas pracujących i tysięcy bezrobotnych.

Klub radnych PPS. zwraca się z przestroga pod adresem sejmika i rządu, aby zerwać z systemem papierowej walki z drożyzną, zanęchania wydawania rozporządzeń, nie mających zastosowania w praktyce. Zwraca się z apelem, aby rada miejska domagała się u rządu:

- 1) Wprowadzenia bezwzględnego zakazu wywozu zboża i bydła z kraju;
- 2) Zapewnienia miastom potrzebnych zapasów żywności, aż do nowych zbiorów;
- 3) Wydania ustawy upoważniającej do ustalenia cen artykułów spożywczych sprzedawanych przez producentów;
- 4) Aby została wydana taryfa ulgowa dla przewoźu zboża i maki, oraz innych artykułów spożywczych.

WNIOSKI TE UCHWALONO JEDNOGŁOSNIE.

Radny tow. Lang, w formie wniosku nagłego domagał się uporządkowania dzielnicy za rogatką Gródecką t. j. aby przedłużono linię tramwajową, ułożenia chodników oraz przeprowadzono oświetlenie ulic.

Następnie referował r. Höflinger preliminarz budżetowy na pierwszy kwartał 1927 r.

Budżet uchwalono wraz z kilkoma rezolucjami.

Dr. Schleicher, referent sekcji II. postawił wniosek aby wypłacić wszystkim pracownikom gminnym nadzwyczajny dodatek drożyzniany, z tem, że 30 procentowy zasiłek, który wypłacono we wrześniu pracownikom użyteczności publicznej, miałby być ściągnięty przy wypłacie tego świątecznego zasiłku.

TOW. RED. SZCZYREK POPARŁ TEN WNIOSEK,

sprzeciwiając się jednak ściągnięciu 30 proc. zasiłku, gdyż ówczesna zaliczka nie ma nic wspólnego z obecnie projektowanym zasiłkiem.

To samo stanowisko zajęli tow. inż. Majewski, oraz tow. dr. Herschtal.

Po dyskusji, w której zabierali głos między innymi r. Włodzimirski i dr. Dwernicki

WNIOSEK W BRZMIENIU PROPONOWANEM PRZEZ TOW. RED. SZCZYRKĘ ZOSTAŁ PRZYJĘTY.

Radni chadeccy, gardlujący przy lada okazji o swej przychylności dla sfer upośledzonych, tym razem jak zwyczajnie oponowali przeciw tej uchwale. Pracownicy gminni obecni w czasie obrad otrzymali niewątpliwie cędcy obłudę tych ojców miasta.

Pod pręgierz.

Jak wiadomo pismo nasze w ostatnich dniach ożywiło działalność kolporterską. — W tej akcji spotkało się z poparciem związków zawodowych i robotników. H. Mamy jednak i przeciwników, którzy w myśl przysłowia „zapomniał wół” — starają się piśmie naszemu szkodzić. Do takich „wołów” należy kontrolor tramwajowy Marcinkowski, który na III remizie (na Gródeckiej) kazał portjerowi wyrzucić naszych kolporterów. Nazwisko tego pana podajemy pod pręgierz opinii robotniczej.

Budżet gminy m. Lwowa.

Magistrat wygotował budżet na rok 1927. Wskutek rozporządzenia władz centralnych musiano jednak zmienić dotychczasowy sposób układania budżetu na I. kwartał 1927, a następnie na 4 kwartały, to jest od 1. kwietnia do końca marca 1928 r. Kwartałny ten budżet omawiano onegdaj na miejskiej komisji budżetowej, przyczem zabierali głos tow. red. Szczyrek, dr. Rucker, dr. Schleicher r. Maksymowicz i inni.

Porównawszy projektowany budżet z zestawieniem z roku 1914 wynika, iż cofamy się wstecz. W zakładach elektrycznych i gazowni dochody zmniejszyły się znacznie z powodu wyższych wydatków niż przed laty. Kłeską dla budżetu było odebranie miastu dochodów z opłat akcyzowych. Z przyczyny tej zostaną wstrzymane budowle ochronek, szkół, budowa kanatów, oraz naprawa zniszczonych bruków.

Z tego wszystkiego widzimy, że jeżeli fiskalna polityka rządu nie zwojni pewnych podatków ściąganych w miastach na rzecz gmin miejskich, w takim wypadku upadek miast nieuchronny, co również nie będzie połączone z korzyścią dla samego Państwa.

Z polityki ukraińskiej.

W jutrzejszym N-rze zamieścimy wywiad z prezesem Unda dr. Lewickim streszczający poglądy tego stronnictwa na najważniejsze kwestje polityczne.

Falszerz przekazów pocztowych.

WARSZAWA. 25 11. (Pat.). Dzienniki podają. Przed paru dniami ukazało się w prasie ostrzeżenie przed fałszywymi przekazami pocztowymi kursującymi w Warszawie. W myśl tego ostrzeżenia urząd pocztowy Warszawa I zwrócił uwagę na 10 jednoczesnych przekazów domów handlowych „Fortuna” w Lunińcu i „Oszczędność” w Kobryniu ogółem na 957 złotych. Przekazy adresowane były dla magazynu żyrodowskiego w Warszawie. Urząd śledczy stwierdził wkrótce, że przed kilku dniami niezna-

ny osobnik zamówił w wymienionym sklepie towary na powyższą sumę, którą miał przesłać pocztą i zapowiedział, że w dniu nadjeścia przekazów przyśle po towar posłańca. Istotnie zjawił się wczoraj w sklepie żyrodowskim rzekomy posłańca i odebrał paczki. Po wyjściu ze sklepu jednak został zatrzymany. Znalaziono przy nim czek z fałszywymi pieczęciami poczty itp. Aresztowany nazywa się Szaja Bazyljan, lat 31, mieszkaniec Wilna. Trudni się tym procederem już od sierpnia.

Kłeska mgły w Anglii.

Katastrofa kolejowa.

LONDYN. 25. listopada. (Pat.) W całej Brytanji panuje od wczoraj tak gęsta mgła, że w niektórych miastach jak Londyn, Vilfort, Windsor i Birmingham musiano zapalić na ulicach lampy elektryczne, i oświetlić biura i mieszkania. Również wszystkie tramwaje, autobusy, samochody i inne pojazdy, krążyły z zapalonymi latarniami, ze znacznie mniejszą szybkością i przy nieustannem stosowaniu sygnałów. Na Tamizie i kanale La Manche oraz na morzu północnym w pobliżu wysp angielskich krążące statki używają reflektorów lamp elektrycznych i sygnalizacji przy pomocy syren. Na niektórych bocznych, a więc mniej oświetlonych ulicach miast, nawet przechodnie używają latarni lub lamp elektrycznych, gdyż mgła jest tak gęsta, że promień widzenia nie sięga 5 stóp.

Wskutek mgły parowce i pociągi przychodzą ze znacznym opóźnieniem zmuszone do stosowania małej szybkości i ciągłej pracy syren i gwizdków.

Mimo tych środków ostrożności, w Southend wpadły na siebie dwa pociągi osobowe. Wskutek zderzenia około 40 osób odniosło obrażenia. Z liczby tej tylko dwie osoby odesłano do szpitala, jako ciężce ranne.

RZĄD NABYŁ FABRYKĘ WAGONÓW.

WARSZAWA. 25. listopada. (A. W.) Dowiadujemy się, że znana fabryka wagonów w Ostrowie poznajskim „Wagon” ma przejść z dnem 1. stycznia na własność rządu. Cena kupna wynosi około 5 mil. zł. w zlocie, płatnych w ciągu kilku lat. Fabryka ma być przemieniona na rządowe warsztaty kolejowe. Będzie to pierwsza próba prowadzenia rządowych warsztatów kolejowych na sposób handlowy. Jako ewentualnego kierownika fabryki wymieniają inżyniera Pięta, obecnego kierownika warsztatów kolejowych w Skalmierzycach.

Szczegóły napadu piratów na okręt.

„Times” podaje z Hong-Kong ciekawe szczegóły o napadzie piratów chińskich na okręt angielski, o czem donosiliśmy przed kilku dniami:

„Parowiec „Sunning”, który został napadnięty w drodze do Szanghaju przez piratów i przez nich podpalony, został 16. bm. przyholowany do Hongkong. Oficerowie opowiadają o tej strasznej przygodzie następujące szczegóły:

W drodze, gdy zatrzymano się w Amoy o 250 mil od Hongkongu, około 40 piratów wkrało się na pokład. Po południu piraci zaskoczyli oficerów i opanowali pomost i maszyny, kazali płynąć w kierunku zatoki Bias, znanej kryjówki zbójckiej o 50 mil na północ od Hongkong. W tym samym czasie zaczęli przetrząsać okręt, szukając łupu, którego nagromadzili wkrótce w wartości 1.000 funtów szterl. Jednego Chińczyka, który stawał opór, zasierzono, a czterech pomocników, którzy nie chcieli kupca zdradzić, wrzucono do morza. Na pokładzie i przy maszynach pozostawili bandyci kilku oficerów i ludzi z załogi, a resztę załogi i 80 pasażerów Chińczyków z trzeciej klasy, zamknęto w kajucie. Przez ośm godzin piraci strzegli okrętu, śledząc każdy ruch kapitana Pringle i drugiego oficera na pomoście, a także głównego maszynisty na dole przy maszynach.

Nagle o północy położenie się zmieniło. Kijku ze straży, wyszedłszy na pomost, kazalo sobie objaśnić kierunek jazdy. I wtedy, podczas gdy oficer dawał odpowiedź, kapitan nagle uderzeniem ołowianki ogłuszył strażników i zdołał zabrać im dwa pistolety ze

150 nabojami. Następnie kapitan z oficerem szybko przez okienko górne uwolnili kolegów z kajuty. W tej chwili wszczął się alarm, piraci starali się odebrać pomost. Zaczęła się walka pociemku. Oficerowie, korzystając z wąskich korytarzy, potrafili stawić im czoło. Wtedy piraci sprowadzili maszynistę, zaczęli znów atakować, zastaniając się jego osobą. Oficerowie, nie wiedząc o tem z ciemności, strzelali dalej i raniłi maszynistę poważnie, lecz ranny zdołał przejść do nich na pomost. Przez trzy godziny piraci próbowali dostać się na pomost, ale na próżno. W końcu podłożyli ogień. Gdy ogień zaczął oficerów ogarniać, ofiarowali im rozejm, który jednak został odrzucony. Wtedy piraci, zabierając zakładników, spuścili łódzie i wynieśli się z okrętu.

Tymczasem ogień rozszerzał się coraz groźniej. Oficerowie i załoga walczyli z pożarem do rana. Wkońcu zjawila się pomoc. Wtedy stwierdzono, że zabito 10 piratów przy pomoście, 13, którzy kryli się na okręcie, zaaresztowano, a 9 złapano na jednej łodzi, prócz tego musiało kilku spaść się w ogniu.

Wojenne okręty, które wyruszyły na morze szukać niedobitków, wróciły bez wyniku do portu.

STRASZNE NASTĘPSTWA POWODZI.

MADRYT. 25. listopada. (Pat.) Katastrofa powodzi trwa w dalszym ciągu. Trzy tysiące górników nie może pracować z powodu zalania kopalń wodą. Są ofiary w ludziach.

Blisko 200 tysięcy bezrobotnych.

Roboty sezonowe ustają, konjunktury węglowe baroni węglowi sami pogarszają, zbliża się zatem okres ponownego wzrostu bezrobocia, o ile nie będą przeprowadzone jakieś radykalne zarządzenia, które jednych zmuszą, innym umożliwią utrzymanie ruchu lub uruchomienie w przemyśle a przez to zatrudnienie rzeszy bezrobotnych, która w tej chwili zbliza się już ponownie do wielkiej, groźnej liczby 200 tysięcy ludzi, czyli z rodzinami licząc blisko milion ludzi bez chleba. Jeżeli do tego dodamy stale pozostających bez środków do życia około 6 milionów bezrobotnych chłopów, otrzymamy o stanie obecnym blisko jednej trzeciej ludności Polski obraz zgola niepokieszający.

Czemu dla państwa o złe rozwinięciem rolnictwie i złe urządzonym przemyśle jest chwilowo polepszona konjunktura, niechaj zaświadczą poniższe cyfry.

Zmniejszenie się liczby bezrobotnych, poczynając od lutego, o 167 tysięcy (w lutym b. r. liczba ich wynosiła 363 000, w chwili obecnej 196 000), tłumaczy się znacznym ożywieniem w przemyśle, a ostatnio również w górnictwie i hutnictwie. Ogólny wzrost zatrudnienia w powyższych gałęziach wraz z zatrudnieniem na robotach publicznych, wynosił od końca stycznia (527 000 zatrudnionych) do końca września (684 000) 167 000, odpowiednio do zmniejszenia się w tym okresie bezrobocia.

Na zwiększenie się liczby zatrudnionych wpłynęło bardzo znaczne ożywienie w przemyśle włókienniczym, gdzie wzrost zatrudnienia w powyższym okresie stanowił 12 000 (88 000 w końcu stycznia — 130 000 w końcu września), czyli podniósł się o 150 procent w porównaniu ze stanem na początku roku. — Chwilowe załamanie się konjunktury w tym przemyśle w lipcu b. r. wyrównane zostało znacznym ożywieniem w sierpniu i we wrześniu.

Z kolei zwiększenie zatrudnienia było spowodowane znacznym ożywieniem sezono-

wem w przemyśle mineralnym (22 000 zatrudnionych w końcu stycznia, 12 000 w końcu września), szczególnie w cegielniach (z 5 000 do 17 000), cementowniach i wapieniach. Wzrost więc zatrudnienia w tym przemyśle wyniósł 190 procent w porównaniu ze stanem zatrudnienia na początku roku.

Ponadto w ostatnich miesiącach b. r. znaczne ożywienie zanotowano w przemyśle metalowym, w którym wzrost zatrudnienia w sierpniu i we wrześniu osiągnął 12 000 robotników, czyli wzrósł o 120 procent w porównaniu ze stanem na początku roku.

Konjunktura w przemyśle węglowym spowodowała znaczne zatrudnienie robotników, poczynając od maja b. r., gdzie wzrost zatrudnienia wyniósł 14 000 (130 000 w maju, 154 000 w końcu września). Od marca b. r. również wykazuje znaczne ożywienie przemysł hutniczy. — W ostatnim miesiącu ponadto w związku z rozpoczęciem kampanji w cukrownictwie zanotowano wzrost zatrudnienia robotników o 5 000 osób w przemyśle spożywczym.

Jednocześnie w związku z zakończeniem sezonu ujawnia się zmniejszenie liczby zatrudnionych we wrześniu w przemyśle mineralnym, oraz dość znaczne zmniejszenie w przemyśle drzewnym.

W tym samym czasie podniosła się także przeciętna liczba godzin pracy w tygodniu. Podczas gdy w styczniu liczba godzin pracy wynosiła przeciętnie w przemyśle 40,5 godzin tygodniowo, w maju wynosiła 43 godzin, w czerwcu 44,5, w lipcu 45,1, w sierpniu 45,9, a we wrześniu nawet 46,6, co wskazuje na pełne obecnie uruchomienie przemysłu.

Przemysł włókienniczy, w którym niepełny tydzień pracy jest dość częstym zjawiskiem, obecnie pracuje przeciętnie 45,4 godzin w tygodniu, podczas gdy w styczniu b. r. liczba godzin pracy w tygodniu w tym przemyśle wynosiła 35,2.

Konferencja robotników przemysłu naftowego.

Żądanie podwyższenia płac.

W dniu 21. listopada r. b. odbyła się w Przemyśle w Domu Robotniczym konferencja delegatów z całego przemysłu Naftowego i Salin. Konferencję zawiła sekretarz Komisji Centralnej, tow. Zdanowski, przedstawiając w krótkich słowach cel konferencji. Do prezydium powołano tow. Serwę ze Zw. Górników, tow. Denasiewicza ze Zw. Chemicznego i przedstawiciela Zw. Metalowców. Na porządku obrad postawiono: Sytuację polityczną i gospodarczą klasy robotniczej, oraz konieczność podwyższenia płac robotników w przemyśle naftowym.

Referat o sytuacji politycznej wygłosił generalny sekretarz Związku Górników tow. poseł Stańczyk, referat o sytuacji gospodarczej i konieczności podwyższenia płac, wygłosił generalny sekretarz Związku Metalowców tow. Topinek.

Nad obu referatami wywiązała się ob-

szerna dyskusja, w której wzięło udział około 20 delegatów. Wszyscy delegaci zajęli zgodne stanowisko z treścią przemówień referentów.

Przyjęto jednogłośnie opracowaną przez wszystkie trzy Związki rezolucję. W rezolucji upoważniono Związek Górników, Metalowców i Chemicznych w Krakowie do przedłożenia Izbie pracodawców naftowych żądania podwyższenia płac w przemyśle naftowym, bez naruszenia innych punktów umowy. Jednocześnie przyjęto jednogłośnie wniosek potępiający szkodliwą i demagogiczną działalność rozłamową Czumi i jego adherentów, wzywający robotników, aby w obliczu ciężkiego położenia klasy robotniczej, przeciwstawili się wszelkim zakusom rozłamowym rozbijaczy z pod znaku Czumi i jemu podobnych indywidualów.

przyjęta przez ogół robotniczy jako dowód, iż klasa robotnicza Polski rozumie szkodliwość rozbijania centralnych związków zawodowych, a ze szczególną radością spotka ją robotnik Małopolski, gdzie ostatnio liczne próby rozbijania Związków mocno osłabiły odporność klasową proletariatu i przyczyniły się do znacznego pogorszenia warunków pracy i płacy.

Potęga przemysłu filmowego.

Według obliczeń czasopisma francuskiego „Exportateur français” w przemyśle filmowym uokowano w przeciągu ostatnich pięciu lat blisko półmiliarda dolarów. W Stanach Zjednoczonych przemysł filmowy zajmuje trzecie miejsce po przemyśle konserwowym i samochodowym.

W myśl uchwały Walnego Zgromadzenia partyjnego z 15. b. m. każdy członek P. P. S. jest obowiązany prenumerować i rozpowszechniać „Dziennik Ludowy”

Z życia dozorców domów!

Po raz pierwszy od powstania Polski, po raz pierwszy wogóle, niewojnę m. Lwowa, nieukwalifikowani robotnicy i dozorczy domów, póją legalnie do wyborów asesorów do komisji rozjemczej.

Lisij wyborcze nie wyłożone, ale wywieszzone w Magistracie, i każdy dozorca i dozorczy ma zaraz przybyć do stow. „Praca” aby sekretarze organizacji skontrolowali, czy jesteście zapisani, ewentualnie was zareklamować.

Pod takim znakiem odbyło się dnia 21. b. m. obrzymie pierwsze zgromadzenie wyborcze. Przybyła taka masa ludzi, że na zmianę odbyliśmy dwa zgromadzenia. Przewodniczył tow. Sławiński, przemawiali tow. Pańczyszyn, Wowk, Łańcuta, Boży i Zakrzewski.

Gronkie słowa zachęty padały o organizacji, skupianiu się do walki o lepsze jutro, do solidarnego wyboru asesorów tylko i jedynie z stow. „Praca”. Zaplanowała wśród zebranych ludzi taką podniosła atmosfera iż wywołano do głosu przewodn. NPR, Łęszyszyna i sekretarza Wjśniewskiego, którzy zgodnie złożyli statut swojej organizacji i oświadczyli przystąpienie do jedynej organizacji „Praca”. Zachwiał się szereg rozbitek w „Domu katolickim” i oni pod promieniami znakomicie, mądrze, uczciwie i celowo prowadzonej organizacji „Praca” opuścili szeregi księży i ich lisunów, i oni zgłosili akces do stow. „Praca”. Wobec tego zanosi się o ile księża rozbijają solidarność dozorców nie będą — że zwycięży lista stow. „Praca”. Trzeba jednak być ostrożnym i do walki wszystko przygotować. Wymogiem chwili jest

REKLAMOWAĆ PRAWO WYBORCZE

przez stow. „Praca”.

W niedzielę, dnia 21. b. m. odbył się po raz pierwszy wykład Uniw. Lud. im. A. Mickiewicza w stow. „Praca” ilustrowany obrazami. Zadowolnienie zebranych mas, niech będzie podzięką dla prelegentów. Każdej niedzieli musi się odbyć prelekcja, oto życzenie zebranych do zarządu stow. „Praca”, a zarząd zwraca się na ten miejscu do Uniw. Ludowego im. A. Mickiewicza, aby każdą niedzielę od 5 — 6 dla nas zabezpieczył i przeznaczył.

Luksusowy samolot prof. Junkersa.

(ATE). Jak się dowiadujemy, prof. Junkers w Dessau konstruuje specjalny samolot, przeznaczony do celów komunikacji powiatrznej między Europą a Ameryką. Długość tego olbrzyma powiatrznego wynosić ma 80 metrów, szerokość skrzydeł 10 m., a ich wysokość 2,30 metrów. Samolot będzie mógł wziąć na pokład 100 osób, a oprócz tego obsługę, składającą się z 12 ludzi. W skrzydłach będzie wbudowanych 14 kabin dwuosobowych, kilka kabin dwunastuosobowych wraz z łózkami, kabiny dla personaju, dla kapitanów oraz 2 sale jadalne, na 18 osób każda. Siłę pociągową tworzyć będą 4 motory o łącznej energii 4000 koni. Około 10 000 litrów materiału pędnego może samolot zabrać ze sobą. Samolot będzie mógł być używanym tak na lądzie jak i na morzu.

Wewnątrz skrzydeł prowadzić będzie długi korytarz, wyłożony drzewem. Po lewej i prawej stronie umieszczone będą luksusowe kabiny, tak umeblowane, że każda z nich służyć może do innego celu i tak tutaj do gry, tam palarnia, tu znów biblioteka oraz osobny pokój do załatwiania i omawiania interesów handlowych. Wszystko oszkłone, by umożliwić widok na wszystkie strony.

MARSZ. PILSUDSKI W WILNIE.

WARSZAWA, 25-go listopada. (A. W.). Marszałek Piłsudski opuścił wczoraj o godzinie 11:30 Warszawę udając się do Wilna, gdzie ma się odbyć szereg konferencji w sprawie polityki wewnętrznej, w sprawach mniejszości słowiańskich a w szczególności białoruskiej.

Likwidacja zatargu w Związku Spożywczym.

Trwający od kilku miesięcy konflikt między piekarzami krakowskimi, a Centralą Warszawską Związku Robotników Przemysłu Spożywczego w Polsce został ostatecznie zlikwidowany.

Coraz wyraźniejszy nacisk reakcji na klasę robotniczą, szkody, płynące z rozłamem i konieczność utrzymania silnej centralnej organizacji w obliczu walki z pracą nocną w piekarniach, spowodowały, iż nieporozumienia przy dobrej woli z obydwu stron zostały wyjaśnione, separatystyczny Związek Piekarzy z Centralą w Krakowie — zlikwidowany i jedność organizacyjna wśród robotników spożywczych przywrócona.

Więc ta niewątpliwie z uczuciem radości będzie

Wielka i skandaliczna panama węglowa w lwowskiej Dyrekcji kolejowej.

Poruszona przed dwoma miesiącami na łamach naszego pisma głośna sprawa kradzieży węgla kolejowego została przez tut. Dyrekcję kolejową aktem Nr. 65963/26 definitywnie w ten sposób zatwierdzona, że ludzie, którzy kradzieże te wykryli, ukarano, zaś z przedsiębiorcy rozwózki tego węgla t. j. z głównym złodziejem tej ohydnej panamy rozwiązano tylko kontrakt na rozwózkę węgla deputatowego kolejarzom, pozostawiając mu dalszą rozwózkę węgla do łazienek kolejowych, kursu aspirantów oraz wywóz śmiecia ze wszystkich domów kolejowych należących do tutejszej administracji, na której czele stoi osławiony Kleinberger. Ize ręką rękę daje i że Kleinberger Barana popiera, o tem wiemy choćby już tylko z ust samego Barana, który publicznie wszędzie mówi, Kleinberger „musi“ go popierać, ale z jakiej racji popiera go Dyrekcja o tem nie wiemy. Czy Dyrekcja może też „musi“? Odpowiedź na to krótkie pytanie byłaby dziś bardzo ciekawa i wielce pożądana.

Prócz wyżej wymienionych czynności powierzyła również Dyrekcja Baranowi rozwózkę węgla dla kolejarzy w Tarnopolu, gdzie dopiero teraz będzie mógł się dobrze na węglu odkuć, mając już tam dobrane tonarzystwo i dobrze przygotowany grunt do takich bezkarnych „manipulacji“.

Wyrok Dyrekcji w tej skandalicznie cichnącej sprawie jest iście „salomonowy“, przypomina p. prezesa Prachtlowi, że zeznanja Kleinbergera złożone do protokołu w tej sprawie brzmią dosłownie następująco: „Oddając rozwózkę węgla Baranowi postąpiłem zgodnie z umową zawartą z nim w Wydziale III. — nie przewidziałem jednakowoż, że Baran jako długoletni przedsiębiorca może być w tym wypadku niesumiennym i popełniać naprowadzone wyżej nadużycia“ itd. Z powyższego wynika jasno, że zeznanja te przekonały w zupełności Dyrekcję, która na to wcale nie reagowała i Kleinbergera, choćby dla samego tylko pozorów za brak kontroli nad zwózką węgla do Dyrekcji nie pociągnęła do odpowiedzialności. W dalszym ciągu

zapytujemy Dyrekcję dlaczego mając niezbite dowody obych kradzieży węgla przez Barana z wagonu N. 432571 nie dwu ale ośmiu ton nie sięgnęła wstecz, by się przekonać ile też ten Baran sprzeniewierzył tego węgla przedtem, a przekonalaby się Dyrekcja, że w roku 1925/26 ukradziono na szkodę skarbu kolejowego około 30 wagonów węgla, na co istnieją niezbite dowody.

Czy i te kradzieże węgla były bez wiedzy i poza świadomością Kleinbergera?

A jak on kwitował Baranowi zwózkę węgla do łazienek, na kurs aspirantów, do szkoły kolejowej, do Dyrekcji itd. — dlaczego Dyrekcja przeszła do porządku nad wypowiedzianymi przez Barana słowami że „woził węgle wedle otrzymanej dyspozycji“.

A czyjej dyspozycji?

Czy w danym wypadku nie ma Baran racji głosząc, że nikogo się nie obawia i że nie chce Panów zasypywać, którzy go blagają o to by mileżał i by wszystko brał na siebie, a oni mu to wynagrodzą?

Czy to wszystko wzięte razem nie przekonano pana Prezesa, że Dyrekcja sama tej sprawy nie przeprowadzi, a przeprowadzić ją może tylko Prokuratorja Państwa, która ma środki i możność dojścia do właściwej prawdy.

Panie Prezesie, zważ na to, że to nie Twój osobisty majątek i że nie wolno Ci puszczać tych kradzieży bezkarnie. Powierzono Ci przecież dobro publiczne jako odpowiedzialnemu za wszystko w pełnym zaufaniu, więc inaczej wypadła czynić!

Cieim uniknięcia przykrych konsekwencji jakie w tym wypadku zaistnieć mogą dla Pana Prezesa radzimy sprawę tę bezwzględnie oddać Prokuraturze Państwa. — gdyż obecne mierzenia figur węglowych na dziedzińcu w Dyrekcji „z powietrza, przez dobranych inżynierów“ nie dadzą żadnych wyników tembardziej, że mowa tu o tym węglu, z którego już dawno ani śladu niema. Tak Panie Prezesie, tu tylko Prokuratorja Państwa może mieć głos!

Nadzwyczajna jesień na Podhalu.

W całej Polsce panuje od miesiąca pogoda niezwyczajnie ciepła, o temperaturach nękiedy niemal letnich. Ze szczególną siłą wyraża się to jednak na Podhalu, gdzie o tej porze roku temperatura zazwyczaj spadała już poniżej zera. Tymczasem w r. b. w ostatniej dekadzie października nastąpiło tak silne ocieplenie, że w dniu ostatnim tego miesiąca temperatura najwyższa dosięgła w Zakopanem 22 stopni, tj. wysokości, która nawet w lecie nie często się zdarza. Wiatry halne stopiły szatę śnieżną doszczętnie. Odtąd przez cały już niemal listopad trwa pogoda przeważnie jasna i nadzwyczaj ciepła.

Nadzwyczaj częste są dni z wiatrem halnym, jak wiadomo, ciepłym a suchym. Opady na Podhalu są w listopadzie b. r., podobnież zresztą jak w całej Polsce nader nękłe. Ciepłe podmuchy wiatrów południowych oraz silne ustęncznie podnoszą również temperaturę całego pogórza, sięgając aż do Krakowa, gdzie w listopadzie notowano często temperaturę najwyższą poniżej 20 stopni C.

To i owo.

SPRYTNY DETEKTYW.

Przez dwa lata niejaki Bemko, obywatel nowojorski, żył z żoną w separacji i płacił jej 20 dolarów tygodniowo alimentów, nie mógł jednak, aczkolwiek wiedział, że prowadzi ona życie niemoralne, ująć ją na gorącym uczynku i tym sposobem mieć dowód jej rozwiązłego życia.

Wiedząc, że jeżeli tak dalej pójdzie, będzie musiał do końca życia być kozłem ofiarnym, Bemko udał się do agencji detektywów i prosił o pomoc.

Po kilku dnach detektyw, który pojawił na okazję ujęcia Bemkowej w miłosnej ekstazie, przybywszy pod drzwi jej mieszkania w nocy, zapukał.

Odpowiedzi nie było. Wiedząc, że nie nie skorzysta, wziął się na podstęp i zaczął wołać: „Proszę otworzyć drzwi. W kurytarzu czuć gaz. Jestem z kompanji. Chcę zobaczyć, gdzie się gaz ulatnia“.

Słowa te oddziały na Bemkową i jej kochankę Kabzę, jak magja. Dostawszy się do wnętrza detektyw Woźniak i będący z nim świadkowie, przekonali się naocznie o przestępstwie Bemkowej.

Tak ona, jak i jej kochanek mieli na sobie tylko szlafroki.

Na podstawie stwierdzonego dowodu wiarołomstwa Bemko otrzymał rozwód i zwolnienie od płacenia alimentów.

ROZTARGNIONY UCZONY.

Mommsen, sławny historyk i filolog niemiecki, znany był ze swego pedantyzmu — i ze swego roztargnienia.

Pewnego razu w tramwaju w Berlinie, wsunawszy wbrew swemu zwyczajowi okulary do lewej kieszeni, wyciągnął z teczki manuskrypt, aby go czytać. Ale daremnie szukał swoich szkieł w prawej kieszeni.

Nareszcie jakaś dziewczynka, siedząca po lewej stronie, podaje mu trwożliwie jego okulary.

— Och, dziękuję ci bardzo, droga dziecino, — zawołał zadowolony Mommsen. — Jakże się nazywasz?

— Anna Mommsen, ojcze.

POCIECHA ŁYSYCH.

Znany fizjolog, prof. H. J. Fleure, twierdzi, że tysiące ludzi przeciętnie rzeczy biorąc, są znacznie inteligentniejsi od tych, którym natura nie poskąpiła gestego uwłosienia. Porost włosów ma pochłaniać dużo energii biologicznej.

FATALNY POMYSŁ KALEKI.

Dwudziestoletni kajak, Majcym Norris w Kalifornji, żył z żebranią, wystawiając na pokaz swą drewnianą nogę; zauważył jednak, że druga zdrowa noga psuje mu niejako szyki, „neutralizując“ litość w przechodniach — i zmniejszając datki do tego stopnia, że częściej głodnym bywał, niż sytym.

Postanowił więc pozbawić się tej drugiej zdrowej, ale szkodliwej nogi i, przewiązawszy ją sznurami nad kolanem dla zapobieżenia nieuniknionemu upływowi krwi, ulokował się w odpowiedni sposób na szynach kolejowych i — doczekał pociągu...

Chłopak umarł z upływu krwi w szpitalu. Przed śmiercią powiedział pielęgniarce:

„Myślę, że tam nie robi już różnicy, ilu się niema nóg — jednej, czy obu. W każdym razie nie będę tam głodniejszy, niż tu bywałem“...

Kobieta chińska walczy o równouprawnienie.

„Equal Rights“ komunikuje, że studentki na uniwersytecie w Kwantung zorganizowały pierwszy w kraju związek, mający na celu przeprowadzić równouprawnienie kobiet. Program związku obejmuje następujące postulaty:

- 1) Kobiety chińskie mają mieć zapewnione prawo udziału w życiu politycznym;
- 2) młodym dziewczętom ma przysługiwać prawo wolnego wyboru męża; (dotychczas wybór ten był wykonywany przez rodziców bez uzyskania uprzedniej zgody ze strony córki);
- 3) kobiety zarówno zamężne jak i niezamężne mają mieć pozostawioną dowolność w zarządzaniu własnym majątkiem;
- 4) prawo spadkowe rozciąga się w takim samym stopniu jak i na mężczyzn;
- 6) na polu pracy zawodowej niema się stawiać kobietom żadnych trudnień;
- 7) wszystkie dotychczasowe ustawy mają być zmienione w kierunku zapewnienia kobietom całkowitego równouprawnienia pod każdym względem.

Konfiskata niemieckiego statku przemysłowego.

NOWY JORK, 24 11. Skuter hamburski „Carmen“ został z powodu zamierzonego przemycenia alkoholu do Ameryki skonfiskowany przez straż nadbrzeżną i odstawiony do portu nowojorskiego. Na okręcie miało się znajdować 100.000 skrzynek wódki szkieckiej, wartości 5 milionów dolarów. — Skuter był silnie uzbrojony, jednak podczas konfiskaty nie przyszło do starcia.

Z robotnicy adwokatką.

Jedną z nęlicznych kobiet w Hiszpanji, którym udało się osiągnąć stanowisko w palestrze tamtejszej, jest panna Klara Campaemer, od niedawna przyjęta w poczet obrońców sądowych hiszpańskich.

Panna Campaemer rozpoczęła swoją karierę zawodową bardzo wcześnie, gdyż w wieku lat dziesięciu — pozostawszy bowiem po śmierci obojga rodziców bez żadnej opieki rodziny i bez środków do życia, zaczęła zarabiać na swoje utrzymanie jako robotnica fabryczna. Jako dwunastoletnia dziewczynka uważana już była za jedną z najlepszych i najbardziej wykwalifikowanych robotnic. Po skończonych zajęciach fabrycznych poświęcała jeszcze godziny wieczorne na dalsze kształcenie się. Pracowała tak usilnie, że ukończyła nębawem wyższą szkołę handlową i porzuciwszy fabrykę, otrzymała stanowisko buchalterki.

Pracując w biurze, chodziła jednocześnie na kursy stenografji i obcych języków i po ich ukończeniu pracowała jakiś czas jako stenografistka, potem otrzymała posadę w biurze telegraficznym, wreszcie zapisała się na kursy dziennikarskie i została wkrótce potem współpracowniczką jednego z dzienników hiszpańskich.

Wyrobivszy już sobie poważne stanowisko w świecie dziennikarskim, panna Campaemer zamarzyła o dalszej karierze. Zarabiając na swoje utrzymanie pracą dziennikarską, przeszła jednocześnie uniwersytet i obowiązkowe lata bezpłatnej praktyki, obecnie zaś jest już pełnoprawną obrończynią sądową.

Z ruchu robotniczego.

§ BACZNOŚĆ! Ostrzega się przed przyjmowaniem pracy odlewaczy w firmie „Ajaks“, gdyż robotnicy w tej firmie stoją w walce.

Literatura, nauka, sztuka.

REPERTUAR TEATRU WIELKIEGO.

Piątek o godz. 7.30 wiecz. „Madame Butterfly“ — gość. wyst. Teiko Kiwa.

Sobota, o godz. 3 popoł. „Cyrano de Bergerac“.
Sobota o godz. 7.30 wiecz. „Cały dzień bez kłamstwa“.

Niedziela o godz. 3.30 popoł. „Wniebowzięcie Hanusi“.

REPERTUAR TEATRU NOWOŚCI.

Piątek o godz. 7.30 wiecz. „Kobieta, wino i dancing“.

Sobota o godz. 3 popoł. „Księżniczka Czardasza“.
Sobota o godz. 7.30 wiecz. „Słodki Kawaler“.
Niedziela, o godz. 3. popoł. „Nitouche“.

REPERTUAR TEATRU MAŁEGO:

Piątek, o godz. 7.30 wiecz. Drugi i ostatni występ Gertrudy Bodenwieser i jej zespołu (nowy program).

Sobota, o godz. 7.30 wiecz. „Porwanie Sabinek“.

Teatr „Pawie oko“ w Bagatei. Dowcipna, pełna zabawnych sytuacji rewja p. t.: „To, co każdy lubi“ grana będzie dziś po raz 3-ci.

Teatr Wielki. Dziś pierwszy występ gościnny słynnej gwiazdy japońskiego teatru, Teiko- Kiwa, w arcydziele muzycznym Puccini'ego: „Madame Butterfly“. Dyrekcji teatrów udało się zaprosić p. Teiko Kiwa jeszcze na jeden występ, na wtorek, 30. b. m. Bilety na wtorkowe przedstawienie już są od dziś do nabycia w kasach teatralnych.

W sobotę 27. b. m. popoł. o godz. 3-ciej wystawia Teatr Wielki dla młodzieży szkolnej i szerszej

publiczności po cenach najniższych — wspaniałą komedię Rostanda p. t.: „Cyrano de Bergerac“.
„Frygoliad Junior“, świetna komedia współczesna Brunona Winawera ujmująca tętno dzisiejszego życia, ukaże się na scenie Teatru Nowości we wtorek, 30. b. mjes.

Ostatni występ Bodenwieser. Dziś t. j. w piątek, niezrównana Bodenwieser i jej szkoła występują w Teatrze Małym w nowym zupełnie programie. Kupony zniżkowe Teatru Małego będą ważne.

Trzy ostatnie przedstawienia „Porwania Sabinek“. W sobotę, i w niedzielę, daje Teatr Mały trzy ostatnie przedstawienia tej arcyśmiesznej farsy.

„Nauczycielka“ Nicodemiego. W poniedziałek na afisz Teatru Małego wchodzi uroczą, słoneczną komedię autora „Switu dnia i nocy“, w której główną rolę kobiecą kreuje doskonała artystka Anna Ziejińska, a główną postać męską gra p. Bryliński. Inne role spoczywają w rękach pp. Sznage- Andruszewskiej, Lewickiego i Nawrockiego. W „Nauczycielce“ zadebiutuje również uczennica szkoły Frączkowskiego p. Jarska.

REPERTUAR KIN LWOWSKICH:

Kino „Lew“: Trędowata.

Kino „Apolo“: Trędowata.

Kino „Palace“: Świętoszek.

Kino „Chimera“: Droga grzechu.

Kino „Kopernik“: Bunt miłości.

Kino „Marysienka“: Bunt miłości.

Kino „Wanda“: Krwawy Korsarz.

Kino Fatamorgana: Biała siostra.

Komunikaty.

× POLSKIE TOWARZYSTWO FILOZOFICZNE. W sobotę, dnia 27. b. m. odbędzie się o godz. 20-tej w Seminarjum filozoficznym Uniwersytetu gmach posej-

mowy) 266 posiedzenie naukowe, na którym prof. dr. Hugo Steinhaus wygłosi odczyt p. t.: „O znaczeniu studjum matematyki dla filozofów“. — Wstęp dla członków bezpłatny, dla gości wprowadzonych 50 gr. dla młodzieży akademickiej 20 gr.

× ODCZYT PROF. DR. J. PARNASA. Staraniem Uniwersytetu Ludowego im. A. Mickiewicza, odbędzie się w piątek 26. b. m. o godz. 7-mej wiecz. w sali (żółtej) Instytutu Technologicznego, Bourjarda 5, odczyt prof. Uniwersytetu J. K. Dra Jakóba Parnasa p. t.: „Fizjologiczne podstawy pracy mięśni“. Wstępy po 1 zł. i po 50 gr.

× ZWIĄZEK SAMOPOMOCY BEZROBOTNYCH PRAC. UMYSŁOWYCH, Zielona 7. we Lwowie, wzywa wszystkich swoich członków do jawienia się po odbiór legitymacji a to: w poniedziałki, środy i piątki od 10 do 1 popoł. jak też wszystkich zarejestrowanych bezrobotnych umysłowych w Państw. Urz. Pośrednictwa Pracy do zarejestrowania się w powyższym Związku.

× BACZNOŚĆ LEGJONISCI! Zarząd Okręgu Zw. Legionistów Polskich we Lwowie urządza w niedzielę dnia 5. grudnia b. r. o godz. 5-tej popołudniu w lokaju własnym przy ul. Piekarskiej 1. 53 uroczystość św. Mikołaja.

Wstęp dla czł. Związku i sympatyków wolny. Podarunki dla dzieci składać należy u gospodarza lokalu ob. Jaremy, w godzinach wieczorowych od 6 — 9 wieczorem do dnia 4. grudnia włącznie.

× ZARZĄD ZWIĄZKU OBRONCÓW LWOWA z listopada 1918 r. przypomina P. T. członkom Zw. że dalszy ciąg Ważnego Zgromadzenia odbędzie się w myśl powziętej uchwały w niedzielę dnia 28. listopada b. r. o godz. 18. w sali Towarzystwa Pedagogicznego przy ul. Zimorowicza 1. 17.

Na porządku dziennym — wybory i zatwierdzenie wniosków.

Za wiersz. milm. 1 szpaltowy zwykle za tekstem
Zł. —12. Nadesłane Zł. —36, w tekście Zł. —60.

OGŁOSZENIA

Na 1-ej str. Zł. —70 Drobne ogł. za słowo Zł. —10
Komunikaty Zł. —48, zamiejscowe o 25% drożej.

Potrzebny Kapelmistrz

z odpowiednimi kwalifikacjami do prowadzenia orkiestry dętej na prowincji.

Za bezpłatne prowadzenie orkiestry otrzyma posadę — może być urzędnik, ślusarz lub tokarz. — Zgłoszenia do Administracji „Dziennika Ludowego“ pod »Kapelmistrz«.

PERLMUTTERA ULTRAMARYNA

Jest bezwzględnie najlepszą i najwydatniejszą farbą do bielizny, wapna i celów malarskich odznaczona na wystawach w Brukseli i Medjolanie złotymi medalami!

Kupić nie kupić -- przekonać się warto.

NAJTANIEJ
Bieliznę gotową męską i damską
oraz towary tekstylnie sprzedaje za gotówkę i NA RATY

A. JAGODZIŃSKI

LWÓW, UL. KOPERNIKA 14.

(podwórko parter na prawo)

Wyroby z marmuru i terasso

budowlane, cementarne, meblowe i galanteryjne

wkonnaje pracownia 317—

Kornela Żelaszkiewicza

Lwów, ul. Ubocz 3 (górnny Łyczaków)

Inserujcie w Dzienniku Ludowym

ŚWIĄTECZNA PREMJA KSIĄŻKOWA

DLA

CZYTELNIKÓW „DZIENNIKA LUDOWEGO“

Każdy czytelnik „Dziennika Ludowego“ otrzyma następujący komplet książek i broszur:

1. *Coster Karol*: Dyl Sowizdrzał, powieść historyczna, wydanie II-gie, 2 tomy, stronic 215+238.
2. *Kautski Karol*: Od demokracji do niewolnictwa, Odprawa Trockiemu, str. 123.
3. *Zasański Feliks*: Zmierzch Króla Stworzenia, powieść fantastyczna z rysunkami, stronic 123.
4. *Krapotkin Piotr*: Nauka współczesna i anarchizm, stronic 96.
5. *Próchnik Adam Dr.*: Dzieje chłopów w Polsce, stronic 90.
6. *Jędrkiewicz Edwin*: Świętki i Centaury, nowele, stronic 181.
7. *Czapiński Kazimierz*: Czarna ofenzywa, Drogi i cele wojującego klerykalizmu, stronic 48.
8. *Pieśni robotnicze*, zbiór pieśni i deklamacyj, stronic 112.
9. *Kautski Karol*: Socjalizm i Rady robotnicze, stronic 16.
10. *Daszyński Ignacy*: Precz z reakcją, mowa sejmowa, stronic 24.
11. *Medicus Dr.*: Proletariat wobec kwestji wolnościowej, stronic 16.
12. *Taubler Aleksander*: Socjalizacja i nowy duch czasu, stronic 20.
13. *Czapiński i Niedziałkowski*: U źródeł bolszewizmu, stronic 40.
14. *Diamand Heiman*: Obrazki londyńskie, stronic 37.
15. *Vademecum statystyczne*, (Weź mnie z sobą), stronic 20.
16. *G. D. H. Cole i W. Meller*: Socjalizm cechowy, stronic 32.
17. *Bernacki Henryk*: Robotnicze święto majowe, stronic 8.
18. *Zakrzewski Kazimierz*: Na kresach Spisko-Orawskich, stronic 54.

CENA KSIĘGARSKA TYCH KSIĄŻEK WYNOŚI 10— ZŁOTYCH.

Czytelnicy nasi otrzymają je po złożeniu w Administracji Dziennika

2 ZŁ. i 5 KUPONÓW

wyciętych z Dziennika, które w dniach najbliższych zaczniemy zamieszczać. Kupony będą podzielone na serje. Kto z jednej serji przedłoży 5 kuponów, uzyska prawo nabycia za 2 ZŁOTE POWYŻSZYCH 18 KSIĄŻEK.

ADMINISTRACJA „DZIENNIKA LUDOWEGO“